

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS SOCIALINIŲ FONDŲ BIUDŽETŲ 2024 METŲ
RODIKLIŲ PATVIRTINIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos valstybės socialinių fondų biudžetų 2024 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) tikslas – patvirtinti Įstatymo projekte teikiamus valstybės socialinių fondų (Valstybinio socialinio draudimo fondo, Garantinio fondo ir Ilgalaikio darbo išmokų fondo, toliau kartu – Fondai) biudžetų 2024 metų rodiklius ir 2024 metų Fondų biudžetus.

Įstatymo projektas ir 2024 metų Fondų biudžetų projektai parengti vadovaujantis:

1) Lietuvos Respublikos valstybės socialinių fondų biudžetų sandaros įstatymo 3 straipsnio 1 dalimi, kurioje numatyta, kad Fondų biudžetai sudaromi biudžetiniams metams, ir 10 straipsniu, numatančiu Fondų biudžetų projektų ir Valstybės socialinių fondų biudžetų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto rengimo pagrindines nuostatas;

2) Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2023 m. rugsėjo 11 d. paskelbtu 2023–2026 metų šalies ekonominės raidos scenarijumi.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo skyriaus vyriausioji specialistė Gražina Petrauskienė (tel. +370 669 95 981, el. p. grazina.petrauskiene@socmin.lt).

2024 metų valstybės socialinių fondų biudžetų projektus parengė Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (laikinais atliekantis direktoriaus funkcijas Jerzy Miskis, tel. +370 5 272 4864, el. p. jerzy.miskis@sodra.lt).

3. Kaip šiuo metu reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Valstybės socialinių fondų biudžetų sandaros įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad atitinkamų biudžetinių metų Fondų biudžetai tvirtinami priimant Valstybės socialinių fondų biudžetų rodiklių patvirtinimo įstatymą, kurio pagrindiniai rodikliai nurodyti Valstybės socialinių fondų biudžetų sandaros įstatymo 11 straipsnyje.

Šiuo metu Valstybinio socialinio draudimo fondo 2023 metų biudžetas vykdomas pagal Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. lapkričio 17 d. priimtą Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymą Nr. XIV-1531.

2023 metų Garantinio fondo ir Ilgalaikio darbo išmokų fondo lėšų sąmatos patvirtintos Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu Nr. XIV-1556.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Atsižvelgiant į tai, kad 2023 m. liepos 2 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. gegužės 23 d. priimtas Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 pakeitimo įstatymas Nr. XIV-1966, kurio 2 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad šis įstatymas taikomas rengiant ir tvirtinant 2024 metų ir vėlesnių metų valstybės socialinių fondų biudžetų projektus, Įstatymo projektu bus tvirtinami ne tik ateinančių metų Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto, bet ir 2024 metų Garantinio fondo bei Ilgalaikio darbo išmokų fondo biudžetų rodikliai.

Įstatymo projektu siūloma:

1) patvirtinti Fondų biudžetų 2024 metų rodiklius, pagal kuriuos bus vykdomi Fondų biudžetai.

Paminėtina, kad vadovaujantis Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 23 straipsnio 1 dalimi ir Valstybės socialinių fondų biudžetų sandaros įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 6 punktu Įstatymo projekto 5 straipsnio 2 punkte 2024 metais numatomi asignavimai iš valstybės biudžeto nurašytoms kaupiamųjų pensijų įmokų skoloms padengti;

2) patvirtinti 2024 metų Fondų biudžetus;

3) nustatyti, kad priimtas įstatymas įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.

Išsamesnė informacija apie 2023–2025 metais planuojamas Fondo biudžeto pajamas ir išlaidas, pinigines įplaukas ir išlaidas pateikta Fondų biudžetų aiškinamuosiuose raštuose.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas įstatymas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priimtas įstatymas tiesioginės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projekto nuostatos neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymą, kitų įstatymų priimti, keisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimus. Įstatymo projekte naujų sąvokų nepateikiama.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos teisės aktus. Įstatymo projektu neperkeliami ir neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai, Įstatymo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymui įgyvendinti jo įgyvendinamųjų teisės aktų priimti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Lėšų, reikalingų valstybinio socialinio draudimo išmokoms, trūkumas dengiamas skolintomis lėšomis.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant Įstatymo projektą, specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, yra „biudžetas“, „socialinis draudimas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.